

POLSKA DLA LEKARZY

Od 10 lipca do 30 lipca br. lekarze polonii kaliningradzkiej przebywali w Akademii Medycznej w Lublinie na praktyce w specjalnościach epidemiologii, endokrynologii, alergologii i ginekologii. Praktykę zorganizowało stowarzyszenie „Wspólnota Polska” oddział w Lublinie. Głównym inspiratorem tego wyjazdu była profesor medycyny Helena Culanowska – wspaniała człowiek, anioł-stróż kultury polskiej, bardzo miła i szlachetna pani, wszyscy jesteśmy jej bardzo wdzięczni za jej życzliwość i czułość.

Już 10 lat istnieje w Europie Wspólnota Lekarzy, która łączy wszystkie specjalności medyczne, sprzyja podniesieniu kwalifikacji, udziela pomocy lekarskiej ludziom.

Na tej praktyce uzyskaliśmy wiele korzyści: po pierwsze, wiedzę, którą otrzymaliśmy, udzielano nam bezpłatnie, mile i z szacunkiem; po drugie, zdobyliśmy wiadomości z historii Polski, kultury i spuścizny kulturalnej; po trzecie, poznaliśmy interesujących ludzi, którzy budzili natchnienie u swych pacjentów do życia, działania.

Szczególne wrażenie sprawiła podróż do Misericordii – ośrodka dla osób niepełnosprawnych – pod patronatem księdza Prałata Tadeusza Pajureka. Jest cudem, że oni tak wiele okazują troski i czułości.

Moja praktyka odbywała się przy katedrze ginekologii, kierownikiem której jest profesor Jan Oleszczuk. Jest to człowiek bardzo inteligentny, ma złote ręce i szlachetne serce. Jestem za wszystko jemu bardzo wdzięczna.

Kiedy wróciliśmy do Kaliningradu, długo i często wspominamy nasze spotkania poznawcze. Będziemy starać się wcielić w naszym życiu wszystko to, co widzieliśmy, zgłębić nauczanie języka polskiego oraz tradycje polskie, aby korzenie nasze stały się mocne i dzieci nasze były dumne ze swego rodowodu.

N. Riebczyńska
Foto autora



Postać księcia Albrechta a dzieje Prus

W latach 1519-1521 pomiędzy Polską a Prusami trwała wojna. W 1521 roku w Toruniu został zawarty traktat pokojowy. Wielki mistrz Zakonu krzyżackiego zamierzał wykorzystać czas rozejmu dla pozyskania pomocy i sprzymierzeńców do dalszej walki z Polską.

Ale po głębokich rozważaniach, rozumiejąc, że świat rycerskiego średniowiecza odchodzi do przeszłości wybrał inne rozwiązanie. Przede wszystkim sekularyzował Zakon, zaś cały kraj przekształcił w księstwo świeckie. Wtedy mistrz Zakonu złożył hołd lenny królowi polskiemu Zygmuntowi. (O tym wydarzeniu w 480 rocznicę Hołdu pruskiego został zamieszczony okolicznościowy artykuł).

Zgodnie z artykułem dziewiątym zawartego w Krakowie traktatu książę Albrecht powinien był Koronie Polskiej i jego Wysokości królowi polskiemu złożyć hołd i w przyszłości być wiernym lennikiem Polskiej Korony. Najbliższym spadkobiercą Albrechta został jego brat Jerzy.

Umową była ustalona zasada, że w przypadku śmierci księcia Albrechta i jego braci – spadkobierców wedle linii męskiej - ziemie Prus całkowicie będą przekazane pod władzę polskiej Korony.

Według owej umowy: „Jego Królewska Mość przekazuje w lenno dziedziczne księciu Albrechtowi trzy miasta położone wokół zamku Königsberg oraz pozostałe ziemie byłego państwa Zakonnego.

10 maja 1528 roku książę Albrecht wydaje edykt o przekazaniu katedry w Knipawie miastu, utrzymując w całym swoim państwie wolność różnych wyznań.

Za czasów jego władzy mocniej zaczęły się rozwijać nauka i kultura. Książę osobiście zbierał książki, szczególnie z dziedziny teologii. Osobliwie cenione przez siebie folianty kazał oprawić w okładki ozdobione w srebrne płytki. Większa część zbiorów książkowych władcy Prus stała się podstawą pierwszej biblioteki publicznej w Królewcu, której uroczyste otwarcie odbyło się w roku 1540. Książę Albrecht zapoczątkował drukarstwo i drukowanie książek w Prusach. Za czasów jego panowania zorganizowano kapelę instrumentalną i chór.

Książę osobiście brał udział w sporządzeniu

odpowiednich śpiewników pieśni duchownych i nawet napisał chorał „Wszystko będzie tak, jak tego chce Pan”.



Książę Albrecht. Portret Łukasza Cranacha Starszego (1528).

Albrecht na koszt własny w 1529 roku zapraszał do Królewca uczniów słynnego Dürera. W roku 1541 kilka tygodni spędził w Królewcu zaproszony przez księcia jako medyk polski naukowiec Mikołaj Kopernik. Książę nie zważając na wydatki zapraszał do swego kraju najbardziej wykształconych mężów owych czasów.

Szczytem jego działalności w dziedzinie edukacji jest założenie uniwersytetu (1544 rok). W lipcu 1544 roku do ościennych krajów była rozesłana odpowiednia proklamacja, w której Książę zaznaczał: „Także wielu wielkim narodom, które z Prusami od wschodu, czy od zachodu graniczą, mamy nadzieję przyniesie pożytek ta akademia...” Na część tego wydarzenia została wybita moneta pamiątkowa.

Później, w 1560 roku na prośbę Albrechta król Zygmunt August obdarzył uniwersytet w Królewcu tymi samymi przywilejami, które posiadał Uniwersytet Jagielloński.

Rzeźbiarz Korneliusz Floris z Antwerpii stworzył wspaniały grobowiec z pomnikiem Albrechta, ustawiony na chórach katedry królewieckiej. Niestety do naszych czasów grobowiec się nie zachował ucierpiał razem z katedrą podczas bombardowania w 1944 roku.

Władimir Juszkiewicz
Przekład z rosyjskiego W. Wasiliew